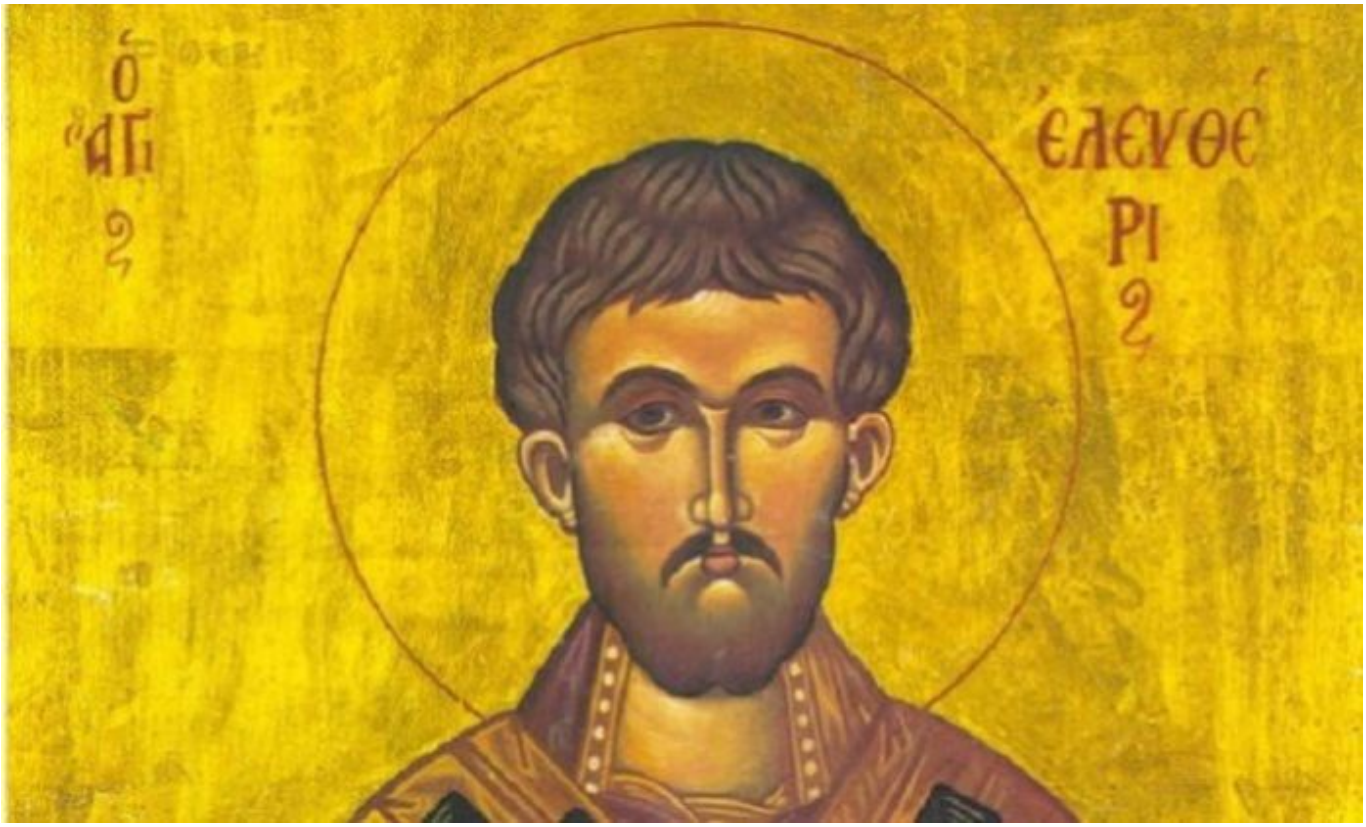
15/12/2018

Άγιος Ελευθέριος: Στο πλευρό των εγκύων γυναικών

/ Επικαιρότητα

Την μνήμη του Αγίου Ελευθερίου του Ιερομάρτυρος και της μητρός αυτούς Ανθείας τιμά σήμερα η Εκκλησία μας. Ο Αγιος Ελευθέριος θεωρείται προστάτης των εγκύων γυναικών, και πολλές τον επικαλούνται προκειμένου να έχουν μια καλή γέννα.

Πολλές γυναίκες ακουμπούν το εικονισματάκι του Αγίου πάνω τους για τους δώσει «καλή λευτεριά». Μάλιστα σε διάφορες πόλεις της χώρας μας οι γυναίκες που περιμένουν να γεννήσουν δεν πιάνουν βελόνα στα χέρια τους ανήμερα της γιορτής του Αγίου Ελευθερίου. Η αντίληψη αυτή αναφέρεται και σ’ ένα προσόμοιο στιχηρό της εορτής. «Τῶν ἐπιτόκων γυναίων Πάτερ κηδόμενος, ἐλευθερίαν δίδως, τῷ Ναῷ σου φοιτώσαις....», δηλαδή, «Φροντίζεις Πάτερ τις έγκυες γυναίκες που καταφεύγουν στο ναό σου δίνοντας του ελευθερία...»

Ἐλευθέριος, ὡς ἀδουλόνους φύσει,
Σπάθας θεωρῶν, οὐκ ἐδουλοῦτο πλάνῃ.
Δῖον Ἐλευθέριον δεκάτῃ πέφνε φάσγανα πέμπτῃ.

Ο Άγιος Ελευθέριος γεννήθηκε τον 2ο αιώνα μ. Χ. στην Ελλάδα (κατά άλλους στην Ρώμη) από πλούσιους γονείς. Τότε αυτοκράτορας ήταν ο Κόμμοδος και ο Σεπτίνος Σεβήρος. Ορφανός από πατέρα, ανατράφηκε σύμφωνα με τις επιταγές του Ευαγγελίου από την ευσεβέστατη και φιλάνθρωπη μητέρα του, Ανθία (της Ευανθίας γόνος, στιχηρό Εσπερινού) (βλέπε ίδια ημέρα) η οποία έγινε χριστιανή ακούοντας το κήρυγμα από μαθητές του Απ. Παύλου.

Διακαής πόθος της Ανθίας ήταν να επισκεφτεί τη Ρώμη, που τα χώματά της είχαν βαφτεί με το αίμα των Αποστόλων Πέτρου και Παύλου. Κάποτε, λοιπόν, αποφάσισε και πήγε. Μαζί πήρε και το νεαρό γιό της Ελευθέριο. Ο επίσκοπος Ρώμης Ανίκητος (βλέπε 17 Απριλίου), όταν είδε τον Ελευθέριο εκτιμώντας την πολλή νοημοσύνη του, τη θερμή πίστη και το αγνό ήθος του, τον έλαβε υπό την προστασία του.

Σε ηλικία 15 ετών χειροτονήθηκε από τον επίσκοπο Ρώμης Ανίκητο, διάκονος και έπειτα από τρία χρόνια χειροτονήθηκε ιερέας. Από τη θέση αυτή ο Ελευθέριος αγωνίστηκε με ζήλο για τη διδαχή του ποιμνίου του, και σε έργα φιλανθρωπίας. Αργότερα και σε ηλικία είκοσι ετών, με κοινή ψήφο κλήρου και λαού έγινε επίσκοπος Ιλλυρικού, σημερινής Αλβανίας με έδρα την Αυλώνα.

Μα χειροτονήθηκε τόσο μικρός; Στο ερώτημα δίνει απάντηση ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης.... Γράφει σε υποσημείωση του Συναξαριστού του: «Ας μη θαυμάζει κανείς ότι αυτός ο άγιος χειροτονήθηκε σε ηλικία αντίθετη με τους ιερούς κανόνες της 6ης Οικ. Συνόδου και της τοπικής Συνόδου της Νεοκαισαρείας, οι οποίοι ορίζουν ότι ο διάκονος χειροτονείται στη ηλικία των 25 χρόνων, ο πρεσβύτερος στα 30 και ο επίσκοπος πάνω από 30. Αυτό έγινε γιατί ο άγιος Ελευθέριος έζησε πριν ακόμη γίνουν οι παραπάνω κανόνες, οι οποίοι έγιναν αργότερα».

Η χειροτονία του αγίου Ελευθερίου, όπως γράφει κάποιος βιογράφος του, έγινε «κατ’ οικονομίαν» Θεού, λόγω των μεγάλων αρετών και της σοφίας του με την οποία προσείλκυε στον Χριστό τους ειδωλολάτρες. Η γλυκύτητα του λόγου του, που επιβεβαιωνόταν με τα πολλά θαύματα του, έκανε αυτούς που βρίσκονταν στην πλάνη να ασπαστούν την χριστιανική αλήθεια.

Η φήμη της αρετής του Αγίου Ελευθερίου ήταν τόσο μεγάλη που έφτασε μέχρι τη Βρεττανία. Έτσι, ο βασιλιάς της, Λούκιος, έγραψε επιστολή στον Ελευθέριο και του δήλωνε ότι αυτός και ο λαός του επιθυμούσαν να γίνουν χριστιανοί. Ο

Ελευθέριος αμέσως ανταποκρίθηκε, στέλνοντας δύο εκπαιδευμένους στην πίστη άνδρες, που κατήχησαν και βάπτισαν χριστιανούς τον Λούκιο με το λαό του.

Όταν ο Σεπτίμιος Σεβήρος πληροφορήθηκε την χριστιανική δράση του Ελευθερίου διέταξε την σύλληψή του. Έπειτα από πολλά βασανιστήρια ο Ελευθέριος οδηγήθηκε από τους ειδωλολάτρες στην αρένα της Ρώμης. Τα άγρια ζώα όμως δεν τον άγγιξαν, γι’ αυτό και αποκεφαλίσθηκε μαζί με την μητέρα του.

Έτσι ο Άγιος Ελευθέριος πέρασε «εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ» (Προς Ρωμαίους, η’ 21). Δηλαδή στην ελευθερία της ένδοξης κατάστασης των παιδιών του Θεού.

Η Σύναξή του τελείται στο μαρτύριο αυτού, πλησίον του Ξηρολόφου.

Ο Άγιος Ελευθέριος θεωρείται βοηθός των εγκύων γυναικών. Τους δίνει «καλή λευτεριά». Πολλές γυναίκες επικαλούνται τη βοήθεια του και ακουμπούν το εικονισματάκι του αγίου πάνω τους. Η αντίληψη αυτή αναφέρεται και σ’ ένα προσόμοιο στιχηρό της εορτής. «Τῶν ἐπιτόκων γυναίων Πάτερ κηδόμενος, ἐλευθερίαν δίδως, τῷ Ναῷ σου φοιτώσαις….», δηλαδή, Φροντίζεις Πάτερ τις έγκυες γυναίκες που καταφεύγουν στο ναό σου δίνοντας του ελευθερία….